

2017

Full Marks : 70

Time : As in the programme

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Answer questions in each Section as directed therein.***Answer any three questions from Section-A****(12×3=36), Word limit-700-1000****Answer any three questions from Section-B****(8×3=24), Word limit-500****Answer any two questions from Section-C****(5×2=10), Word limit-300****SECTION-A**Answer any **three**.

12×3=36

1. अग्निसूक्तस्य मन्त्राणाम् आशयं विवृणुत ।
2. उषसः स्वरूपं विवृणुत ।
3. 'मेधाजननम्' इति सूक्तस्य कः देवः ? सूक्तस्यास्य प्रतिपाद्यं तत्त्वं विशदयत ।
4. कालस्य स्वरूपं विवृणुत ।
5. ईशावास्योपनिषदि प्रतिपादितमात्मतत्त्वं व्याख्यान ।

[Turn over]

SECTION-B

Answer any three.

8×3=24

6. यो जात एव प्रथमो मनस्वान्
देवो देवान् क्रतुना पर्यभूषन् ।
यस्य शुष्माद् रोदसी अर्धसेतां
नृम्णस्य मह स जनास इन्द्रः ॥—इति मन्त्रस्य व्याख्यां कुरुत ।
7. राष्ट्रसभासूक्तस्य भावं विशदयत ।
8. सत्यानृनसमीक्षकवरुणसूक्तस्य प्रतिपाद्यं विषयमालोचयत ।
9. सोमस्य धारा कीहक् प्रवहति ? सोमसूक्तस्य आशयं स्पष्टीकुरुत ।
10. “हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम्”—इति व्याख्यात ।

SECTION-C

Answer any two:

5×2=10

11. “सचस्वानः स्वस्तये” इति कस्मै देवाय उक्तम् ? अस्य मन्त्रांशस्य व्याख्यां कुरुत ।
12. “समारारणे ऊर्मिभिः पिन्वमाने
अन्या वामन्यामप्येति शुभ्रे ॥”—इति मन्त्रांशस्य भावं विशदयत ।
13. या विभर्ति बहुधा प्राणदेजद्
सा नो भूमिर्गोष्वप्यत्रे दधातु ॥—इति व्याख्यात ।
14. तज्जायां जाया भवति यदस्यां जायते पुनः आभूनिरेषा
भूनिर्बीजमेतन्निधीयते ॥—इति व्याख्यात ।

2017

Full Marks : 70

Time : As in the programme

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer questions in each Section as directed therein.

Answer any three questions from Section-A

(12×3=36), Word limit-700-1000

Answer any three questions from Section-B

(8×3=24), Word limit-500

Answer any two questions from Section-C

(5×2=10), Word limit-300

SECTION-A

Answer any **three**.

12×3=36

अधस्तनेषु त्रयाणां प्रश्नानां सूत्रव्याख्यां कुरुत :

1. उपदेशेऽजनुनासिक इत्, अलोऽन्त्यस्य च ।
2. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः तथा अनचि च ।
3. मिदचोऽन्त्यात्परः, तपरस्तत्कालस्य च ।
4. एचोऽयवायावः, न वेति विशाषा च ।
5. अचो रहाश्यां द्वे, येन विधिस्तदन्तस्य च ।

[Turn over]

[2]

SECTION-B

Answer any three.

8×3=24

अधस्तनेषु त्रयाणां सूत्रव्याख्यां कुरुत :

6. कर्तुरीप्सिततमं कर्म, सह सुपा च ।
7. अधिशीङ्स्थाऽऽसां कर्म, अव्ययीभावे चाकाले च ।
8. अपवर्गे तृतीया, पञ्चमी भयेन च ।
9. रूच्यर्थानां प्रीयमाणः, धारेरूत्तमर्णः च ।
10. षष्ठी शेषे, यस्य च भावेन भावलक्षणम् च ।

SECTION-C

Answer any two:

5×2=10

11. अनुगङ्गम्, कृष्णाश्रितः—इति द्वयं ससूत्रं साधयत ।
12. यूपदारू, पूर्वकायः—इति द्वयोः सविग्रहं समासनामनी लिखत ।
13. पञ्चगवम्, प्राचार्य—इति द्वयोः सविग्रहं समासनामनी लिखत ।
14. चेष्टायां किम् । मनसा हरिं व्रजति—इति सकारणं कारकविभक्तिं निरूपयत ।

2017

Full Marks : 70

Time : As in the programme

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer questions in each Section as directed therein.

Answer any three questions from Section-A
(12×3=36), Word limit-700-1000

Answer any three questions from Section-B
(8×3=24), Word limit-500

Answer any two questions from Section-C
(5×2=10), Word limit-300

SECTION-A

Answer any three.

अधस्तनेषु त्रयाणां उत्तरं दत्त :

1. सांख्यकारिकानुसारं दुःखत्रयनिरोधप्रकारं विवृणुत ।
2. सांख्यकारिकादिशा प्रमाणस्वरूपं भेदश्च वर्णयत ।
3. वेदान्तसारदिशा अनुबन्ध्य-चतुष्टयं निरूपयत ।
4. वेदान्तसारमनुसृत्य जीवात्मपरमात्मनोः अभेदं वर्णयत ।
5. प्रत्यभिज्ञादर्शनस्य महत्त्वम् उपस्थापयत ।

[Turn over]

SECTION-BAnswer any **three**.

8×3=24

अधस्तनेषु त्रयाणां उत्तरं दत्त :

6. सांख्याकारिकामनुसृत्य प्रकृतेः स्वरूपम् आलोचयत ।
7. सांख्यकारिकानुसारं सत्कार्यवादं संसाधयत ।
8. वेदान्तसारदिशा सृष्टिप्रक्रियां विवृणुत ।
9. वेदान्तसारमनुसृत्य समष्टि-व्यष्टि-चैतन्यं विवेचयत ।
10. प्रत्यभिज्ञादर्शनरीत्या महेश्वरस्य स्थानम् आकलयत ।

SECTION-CAnswer any **two**:

5×2=10

द्वयोः टिप्पणीं लिखत :

11. सांख्यकारिका ।
12. जीवस्वरूपम् ।
13. सदानन्दः ।
14. पञ्चज्ञानेन्द्रियाणि ।

2017

Full Marks : 70

Time : As in the programme

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer questions in each Section as directed therein.

Answer any three questions from Section-A

(12×3=36), Word limit-700-1000

Answer any three questions from Section-B

(8×3=24), Word limit-500

Answer any two questions from Section-C

(5×2=10), Word limit-300

SECTION-A

Answer any **three**.

12×3=36

1. चन्द्रपीडस्य महाश्वेतादर्शनस्य भूमिकां वर्णयत ।
2. हर्षवर्धनस्य स्वप्नवृत्तान्तं वर्णयत ।
3. नलस्य गुणावलीं लिखत ।
4. अलकापुरीवर्णनं यथाकाव्यं कुरुत ।
5. प्रत्यावर्तनकाले रामवर्णितां सागरशोभां चित्रयत ।

[Turn over]

[2]

SECTION-B

Answer any three.

8×3=24

6. महाश्वेतापुण्डरीकसंवादं वर्णयत ।
7. हर्षं प्रति कुरुङ्गकस्य वार्ता वर्णयत ।
8. दमयन्त्याः सोन्दर्यं विवृणुत ।
9. यक्षस्य प्रियायाः वर्णनं कुरुत ।
10. रामस्य सीताविरहकाले मार्गज्ञानं कथं जातम् ?—वर्णयत ।

SECTION-C

Answer any two:

5×2=10

11. अचित्त्यो हि महात्मनां प्रभावः—व्याख्यात ।
12. लोके हि लोहेभ्यः कठिनतराः खलु स्नेहमया बन्धनपाशाः यदाकृष्टास्तिर्यश्चोऽप्येवमाचरन्ति ।—व्याख्यात ।
13. कथं न सा मदगिरमाविलामपि स्वसेविनीमेव पवित्रयिस्यति—व्याख्यात ।
14. आभाति वेला लवणाम्बुराशे धरिनिबद्धेव कलङ्करेखा ।—व्याख्यात ।